

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าโดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนคาทอลิกระดับ

ประถมศึกษา สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนคาทอลิกระดับ

ประถมศึกษา สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี

รายละเอียดการศึกษาแต่ละขั้นตอน มีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนคาทอลิกระดับ

ประถมศึกษา สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนคาทอลิกระดับประถมศึกษา สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ปีการศึกษา 2547 จำนวน 110 คน จาก 11 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารวมทั้งสิ้น 86 คน จากนั้นจึงดำเนินการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียน แล้วนำมาคำนวณหาสัดส่วนได้ โรงเรียนขนาดกลาง 6 โรงเรียน จำนวนครู 25 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 5 โรงเรียน จำนวนครู 61 คน ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดและช่วงชั้นการเรียนของ
โรงเรียนคาทอลิกระดับประถมศึกษา สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี

ขนาด โรงเรียน	ช่วงชั้น การเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 2	ช่วงชั้นที่ 2
กลาง		32	25
ใหญ่		78	61
รวม		110	86

จากกลุ่มตัวอย่าง 86 คน ครูที่มาจากโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 25 คน และโรงเรียน
ขนาดใหญ่ จำนวน 61 คน

3. ผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นกลุ่มให้ข้อเสนอแนะ
โดยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์
เกี่ยวกับหลักสูตรของสถานศึกษาคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี หรือมีวุฒิการศึกษาระดับ
ปริญญาเอกและมีบทบาทในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 7 ท่าน ดังนี้

3.1 บาทหลวง ดร. ลือชัย จันทรีไพบูลย์	ผู้อำนวยการโรงเรียนดาราสมุทรบริหารธุรกิจ
3.2 บาทหลวง พินันต์ พรประสิทธิ์	ผู้ทำการแทนผู้รับใบอนุญาต/ผู้จัดการ
โรงเรียนดาราจรัส
3.3 บาทหลวง จิรพันธ์ สุจิรานุธรรม	ผู้จัดการโรงเรียนศรีหฤทัย
3.4 ชิสเตอร์ วันทนา อโคกสกุล	ผู้จัดการ-ผู้อำนวยการโรงเรียนปรีชาานุศาสน์
3.5 ชิสเตอร์ จำเรียง ถาวรสิน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียน
มารีวิทยากบินทร์บุรี
3.6 นางธนาภา หัวใจ	หัวหน้าฝ่ายบริหารหลักสูตรและวิชาการ
ช่วงชั้นที่ 1 – 2 โรงเรียนดาราสมุทร
3.7 นางสาวฉวีวรรณ แสงสว่าง	ศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาชลบุรี เขต 3

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ (survey research) เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยโครงสร้างของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียน

คาทอลิกระดับประถมศึกษา สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าตามแนวคิดของลิเคอร์ (Likert) เพื่อวัดระดับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนคาทอลิกระดับประถมศึกษา สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ด้านการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ด้านการกำหนดแนวทางพัฒนาหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์การให้น้ำหนัก ดังนี้

5 หมายถึง มีปัญหาระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีปัญหาระดับมาก

3 หมายถึง มีปัญหาระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีปัญหาระดับน้อย

1 หมายถึง มีปัญหาระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลผลคะแนน โดยอาศัยเทียบเคียงในการใช้เกณฑ์การประเมินค่า ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีปัญหาระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีปัญหาระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีปัญหาระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีปัญหาระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีปัญหาระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สอบถามผู้เชี่ยวชาญแนวทางพัฒนาหลักสูตร

ท้องถิ่น 5 ด้าน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็น การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ การกำหนดแนวทางพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัดทำแผนการเรียนรู้

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น จากเอกสารและตำราทั้งในและต่างประเทศ

2. สร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามขั้นในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ของแนวทางการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรมวิชาการ, 2543, หน้า 4)

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นขอปรึกษากับประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ หลังจากนั้นนำไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

3.1 ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์	หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2 ดร.มณฑิยา ชมดอกไม้	อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา
3.3 ดร.สมโภชน์ อเนกสุข	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและวัดผล
3.4 บาทหลวงยอด เสนารักษ์	ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนดาราสมุทร ศรีราชา
3.5 บาทหลวงเสกสรร สุวิชากร	ผู้อำนวยการโรงเรียนดาราสมุทร ศรีราชา

4. แบบสอบถามปลายเปิด เมื่อผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนคาทอลิกระดับประถมศึกษา สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด 5 ด้าน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็น การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ การกำหนดแนวทางพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยผ่านความเห็นชอบของประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นนำไปให้ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงและทำการปรับปรุงแก้ไข

การหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการหาความเที่ยงตรง (validity) การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (item discrimination) และความเชื่อมั่น (reliability) ทั้งฉบับ

1. ความเที่ยงตรง (validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น (หาความเที่ยงตรงของเชิงเนื้อหา) โดยดำเนินการดังนี้

1.1 เสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและรับข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้องต่อไป

1.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไข แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง และความถูกต้องของเนื้อหา ตลอดจนความชัดเจน และความเหมาะสมในการใช้ภาษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับความอนุเคราะห์

1.3 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา หรือปรับปรุงแก้ไขเป็นครั้งสุดท้าย

2. การหาค่าอำนาจจำแนก (discrimination) และความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (discrimination) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อของแบบสอบถามได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .20 - .79

2.2 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970, pp. 202 – 204) ซึ่งพบว่าแบบสอบถามทั้งหมดนี้มีค่าความเชื่อมั่น .96

2.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลอง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้าย

2.4 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยัง พระสังฆราชเทียบชัย สมนานจิต ซึ่งเป็นประมุขสูงสุดของ สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการวิจัย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่มีครูเป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมแนบซองติดแสตมป์ไว้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับทางไปรษณีย์
3. ในกรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนของครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อติดตามและรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ครบตามจำนวนที่ต้องการ
4. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งแสดงแนวทางพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียน สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี
5. ส่งหนังสือแสดงเจตนาารมณ์ของผู้วิจัย และระบุเงื่อนไขในการติดต่อทางโทรศัพท์
6. ประสานงานทางโทรศัพท์ เพื่อส่งแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ คัดแยกเพื่อนำไปวิเคราะห์
2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้น้ำหนักคะแนนที่กำหนดไว้ แล้วนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for windows
3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์
 - 3.1 นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน มาวิเคราะห์ แยกประเด็นแนวคิดเป็นรายข้อ ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญอาจเสนอแนะแนวทางพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นได้มากกว่าหนึ่งแนวทางก็ได้
 - 3.2 นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนที่วิเคราะห์เนื้อหา และจำแนกประเด็นแนวคิดเป็นรายข้อไว้ มาสังเคราะห์แนวคิดที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันเข้าด้วยกัน กำหนดเป็นข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
 - 3.3 นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทุกคนที่จำแนกประเด็นเป็นรายข้อได้ มาแจกแจงความถี่ตามแนวทางพัฒนาหลักสูตรที่สังเคราะห์ได้ แล้วจัดลำดับความสำคัญ นำประเด็นข้อเสนอแนะที่สำคัญที่สุด และสำคัญลำดับรองลงมา นำเสนอเป็นแนวทางพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่ต้องการ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือสถิติพื้นฐาน โดยใช้โปรแกรมการคำนวณค่าสถิติเบื้องต้น จากโปรแกรม SPSS for Windows ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test ดังนี้

1. ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนคาทอลิกระดับประถมศึกษา สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. เปรียบเทียบปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนคาทอลิกระดับประถมศึกษา สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ที่มีขนาดต่างกัน ใช้สถิติ t-test
3. แนวทางพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนคาทอลิกระดับประถมศึกษา สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) แจกแจงความถี่และหาค่าโดยนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง